Internationale Uitwisseling: een meerwaarde voor de toekomstige huisarts?

Haio: VAN HOORICK Indra , U.G.
Promotor: BUFFELS Johan
Praktijkopleider: HILGERT Tim

Context: Globalisering heeft een niet te onderschatten directe invloed op gezondheid en gezondheidszorg. De brede migratiestromen hebben tot gevolg dat artsen in de lokale gemeenschap waarin zij werken geconfronteerd worden met een grotere variëteit aan ziektebeelden alsook een waaier van culturen en talen binnenin een diverse patiëntenpopulatie. Onderzoek over internationale uitwisselingen binnen het onderwijs duidt aan dat interculturele confrontatie een positieve impact kan hebben op de deelnemers, zowel op persoonlijk als professioneel niveau. Internationale mobiliteit van studenten waaronder uitwisselingsprogramma's, wereldwijde gezondheidszorg en interculturele vaardigheden zijn benaderingen om internationalisering van de geneeskunde te bekomen. In de meeste landen - België inclusief - lijkt het merendeel van de uitwisselingen binnen de huisartsgeneeskunde voornamelijk extracurriculair en vaak op eigen initiatief te gebeuren. Bovendien namen er de laatste jaren in totaal slechts een tiental Nederlandstalige toekomstige huisartsen deel aan internationale uitwisselingsprogramma's.

Onderzoeksvraag: Er wordt onderzocht wat de ideëën, verwachtingen en bezorgdheden zijn bij praktijkopleiders over het integreren van buitenlandse stage-uitwisselingen in het curriculum van de Nederlandstalige huisartsenopleiding in België. Eveneens wordt een antwoord gezocht op de vraag of implementatie van een internationale stage-uitwisseling in de Nederlandstalige master-na-masteropleiding huisartsgeneeskunde in België mogelijk lijkt in de nabije toekomst. De onderzoekspopulatie bestaat uit Nederlandstalige praktijkopleiders in België die op het moment van het onderzoek een haio begeleidden.

Methode: Er werd een kwalitatieve survey uitgevoerd met behulp van semigestructureerde interviews met praktijkopleiders. Een gevarieerde steekproef werd opgesteld aan de hand van de setting, de grootte en organisatie van de praktijk, het aantal jaren ervaring als praktijkopleider en het al dan niet hebben van een eigen buitenlandse stage- of werkervaring. Twaalf interviews werden weerhouden voor analyse. De analyse van de uitgetypte interviews gebeurde met behulp van het softwareprogramma "NVivo 11 Pro" waarbij een deel van de data door twee onafhankelijke onderzoekers gecodeerd werd.

Resultaten: De vier geïdentificeerde thema's zijn (1) het ideale uitwisselingsprogramma vanuit het standpunt van de praktijkopleider, (2) leerkansen en leerdoelen, (3) bezorgdheden en verwachtingen van de praktijkopleider en (4) de mogelijkheid om een standaard uitwisselingsprogramma in het Belgische curriculum te implementeren. Uit de interviews blijkt dat de meeste praktijkopleiders positief staan ten opzichte van de ideë van uitwisseling, slechts een kleine minderheid ziet er geen meerwaarde in. Het ideale uitwisselingsprogramma duurt niet langer dan vier weken en gaat door in een goed georganiseerde eerstelijnssetting. Het programma bestaat ofwel uit een iets langer durende klinische praktijkstage ofwel uit een korter, theoretisch programma over de organisatie van de eerste lijn met verschillende nationaliteiten samen. Praktijkopleiders zouden zelf ook graag op uitwisseling gaan en verwachten op zijn minst actieve betrokkenheid bij de voorbereiding en nabespreking van het programma. De toekomstige huisarts én de praktijkopleider leren door uitwisseling meer over de organisatie van de gezondheidszorg maar verwerven ook individuele professionele en persoonlijke competenties. Voor sommige

praktijkopleiders kan uitwisseling enkel doorgaan onder strikte voorwaarden zoals een duidelijke leeragenda, bestemming en concrete invulling, voor anderen is een buitenlandse uitwisseling altijd leerrijk en zijn de vereisten minder streng. Alle geïnterviewden geven aan dat uitwisseling een meerwaarde moet opleveren voor de toekomstige huisarts, de praktijk en/of de gemeenschap. Individuele leerdoelen worden opgesteld voor vertrek en de leerresultaten zijn bij voorkeur toepasbaar in de huisartsenpraktijk bij terugkomst. De bezorgdheden situeren zich voornamelijk op praktisch vlak waarbij het onderbreken van de continuïteit in de eigen praktijk en taalproblemen het meest naar voren komen. Een andere bezorgdheid is de inzetbaarheid van de buitenlandse haio die naar België komt. Praktijkopleiders vrezen dat deze door de taalbarrière en gebrekkige medische kennis hoogstens observatiestage kan lopen bij hen. De geïnterviewde praktijkopleiders hebben weinig tot geen kennis over de huidige mogelijkheden van uitwisseling voor de toekomstige huisartsen die zij opleiden. Heel wat vooronderstellingen die bij de praktijkopleiders leven, kleuren hun huidige mening in verband met internationale stage-uitwisseling.

Conclusie: Nederlandstalige praktijkopleiders in België staan algemeen positief tegenover internationale stage-uitwisseling voor toekomstige huisartsen. Praktijkopleiders moeten beter geïnformeerd worden over de bestaande opties. Eveneens dienen er oplossingen gezocht te worden om de kloof te dichten tussen het ideale uitwisselingsprogramma en de haalbare variant ervan. Verder onderzoek naar de opinies van de toekomstige huisartsen en ICHO vzw over dit onderwerp is nodig alvorens daadwerkelijke implementatie in het curriculum mogelijk is.